сегмента економічної безпеки. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/47869/1/SCIENCE-AND-TECHNOLO (дата звернення 07.10.2024)

4. Аналоги програми 1С для обліку в Україні. URL: http://erp-project.com.ua /index.php/ru/poleznye-materialy/publikatsii/razrabotat/739-analogi-programmy-1s-dlya-ucheta-v-ukraine (дата звернення 08.10.2024)

5. Платформа SAP. URL: https://www.sap.com/documents /2020/12/9ea0a307-c07d-0010-87a3-c30de2ffd8ff.html (дата звернення 07.10.2024)

6. Хакерські атаки на Україну. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%B (дата звернення 07.10.2024)

7. Михайловина С.О., Матрос О.М.. Поліщук О.М. «Хмарні» технології як важливий аспект розвитку системи бухгалтерського обліку і оподаткування. *Ефективна економіка*. 2021. №8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/88.pdf (дата звернення 07.10.2024)

Гевлич Лариса Леонідівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту;
Гевлич Іван Геннадійович,
кандидат технічних наук,
доцент кафедри маркетингу та бізнес-аналітики;
Донецький національний університет імені Василя Стуса

ТРЕНДИ ТРАНСФОРМАЦІЇ АУДИТУ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Сучасний етап розвитку економіки передбачає все більше залучення диджитал-технологій в усі сфери життя та бізнесу. Це зумовлює необхідність трансформації аудиту як невід'ємного елемента фінансового контролю та прозорості фінансової інформації. Дослідження сучасних трендів модифікації методики та технології аудиту в цифровому світі стає актуальним теоретичним та практичним завданням.

Концепції диджитал-аудиту досліджуватися С. Король, А. Клочко, І. Крюковою, Т. Наумовою, Л. Кирильєвою [1-3], але потреба у зміні аудита в сучасних перевірках залишилася поза їх увагою, що вимагає продовження досліджень.

Наразі цифрові технології стають ключовим елементом незалежного аудиту, оскільки значно підвищують ефективність перевірок. Завдяки їм покращується планування та виконання аудиторських завдань, спрощується документообіг і обмін даними, знижується вплив суб'єктивних чинників, автоматизуються рутинні завдання, збільшується обсяг вибірки без використання додаткових ресурсів. Крім того, вони допомагають виявляти складні тренди, аномалії, ризики, забезпечують глибоку аналітику, візуалізацію

даних і гарантують безпеку конфіденційної інформації.

Аналіз аудиторської практики показує, що компанії Великої четвірки активно застосовують програми штучного інтелекту та машинне навчання. Але цим можливості залучення інноваційних технологій в аудит не обмежуються. Big Data Analytics може використовуватися при аналізі великих обсягів структурованих та неструктурованих даних, що дозволяє аудиторам глибше розуміти фінансові показники, виявляти тенденції та оцінювати ризики на основі фактичних даних. Robotic Process Automation може автоматизувати рутинні та повторювані завдання, такі як обробка документів, перевірка обчислень, збір і аналіз даних, і тим зменшувати використовуваний час, мінімізувати людські помилки, підвищувати продуктивність аудиторів. Cloud Computing дозволяють аудиторам зберігати і обмінюватися документами, працювати з будь-якого місця, забезпечуючи доступ до інструментів і даних у реальному часі. Блокчейн може забезпечити аудиторам доступ до надійної та прозорої інформації про транзакції, що спрощує підтвердження трансакцій і документів. Технології забезпечення кібербезпеки та шифрування можуть використовуватися для захисту конфіденційних даних під час перевірки, зокрема при віддаленій роботі та обміні інформацією між командами. Доповнена (AR) та віртуальна реальність (VR) можуть використовуватися для створення інтерактивних віртуальних середовищ, де аудитори взаємодіють з даними або навчаються у симуляційних умовах. Застосування IoT дозволяє аудиторам отримувати дані в реальному часі з підключених пристроїв, що допомагає в аудиті матеріальних запасів, відстеженні операцій або моніторингу обладнання.

Разом з перевагами, які дають застосування диджитал-інструментів в аудиті, можуть виникати такі додаткові проблеми:

– перехід до диджитал-аудиту збільшує ризик незахищеності даних, у тому числі через кібератаки;

– впровадження технологій зазвичай вимагає значних інвестицій;

– диджиталізація збільшує обсяги даних, які потрібно обробити аудиторам;

– якість вхідних даних стає критично важливою для аудиту;

– застосування штучного інтелекту та автоматизованих процесів може створити етичні та психологічні проблеми щодо сприйняття результатів аудиту;

– недостатня підготовка персоналу може призвести до недоцільного використання технологій;

– впровадження технологій може вимагати зміни організаційної культури;

– необхідно актуалізувати нормативно-правове середовище аудиту;

– висока залежність від цифрових інструментів може створювати додаткові ризики аудиту.

За результатами дослідження можна зробити висновки, що трансформація аудиту в умовах цифрової економіки є неминучою, відкриває нові можливості для підвищення ефективності та надійності аудиторської практики, проте

вимагає врахування нових ризиків та викликів, що супроводжують впровадження диджитал-технологій.

Пошук способів розв'язання проблем, що виникають при диджиталізації аудиту, буде напрямом подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Король С. Я., Клочко А. О. Цифрові технології в обліку й аудиті. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво.* 2020. № 1. С. 170-176.

2. Крюкова І. О. Розвиток цифрового аудиту. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Суми, 22 листопада 2022 р.). Суми: СНАУ, 2022. С. 43-45.

3. Наумова Т. А., Кирильєва Л. О. Цифрова трансформація аудиту як фактор нового формату професійного розвитку. *Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Харків, 10 листопада 2022 р.). Харків: ДБТУ, 2022. С. 145-148.